

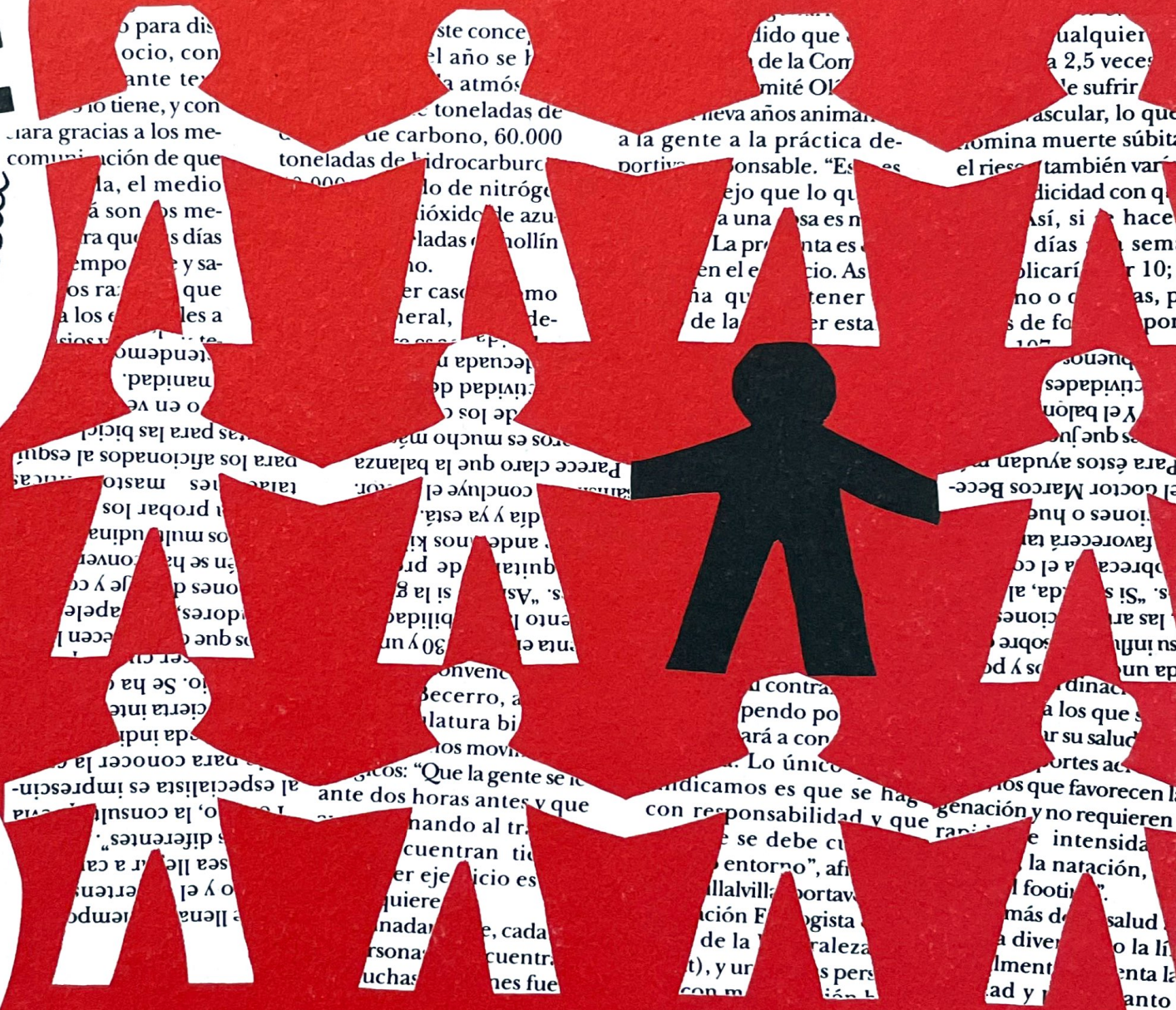
XIX

ESCOLA d'ESTIU

per a ensenyants

MAJÓ

de Dèu de Gràcia
C.P. Masse

La educació, un compromís
 Tota Them
 AAARRAAA

del 26 al 30 d'agost, 1996

XIX Escola per a Ensenyants - 1996
Maó, del 26 al 30 d'agost

ORGANITZA: MOVIMENT DE RENOVACIÓ PEDAGÒGICA DE MENORCA

PATROCINEN:
MINISTERI D'EDUCACIÓ I CIÈNCIA
CONSELL INSULAR DE MENORCA
CONSELLERIA DE CULTURA,
EDUCACIÓ I ESPORTS DEL GOVERN BALEAR

Informació General

HORARI

Matí

Hora I	Hora II
9 - 10.30 h.	11 - 13 h.

Els cursos de l'hora I són de dilluns a divendres.

A l'hora II, de dilluns a dijous, hi ha cursets curts (d'un dia, dos o tres) i tallers, tots de 4 dies. El divendres hi haurà conferència, assemblea i pisolabis.

SERVEIS

Guarderia per a al.lots i al.lotes de cursetistes a partir de sis mesos.
El preu serà de 500 ptes. diàries.

MATRÍCULA

Per a matricular-se és necessari:

- Omplir la fitxa d'inscripció (contraportada).
- Fer l'ingrés de la quota a la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis. Llibreta del Moviment de Renovació Pedagògica de Menorca n. 2944-92, oficina es Mercadal - 0264.
- Enviar la fitxa d'inscripció i el justificant d'ingrés de la quota a la Secretaria de l'Escola per a Ensenyants: carrer de Sant Pere d'Alcàntara 26, baixos, de Ciutadella.

QUOTA

La quota per matrícula és de 3.000 ptes. Els afiliats al M.R.P.M. hauran de pagar 500 ptes. per formalitzar la matrícula.

TERMINI

El termini d'inscripció serà dia 10 d'agost. Si algun curs s'ha de tancar per excés de matrícula tindran preferència els primers matriculats. (Vos demanam que vos inscrigueu dins aquest termini a efectes d'una bona organització)

LLOC

Col·legi Públic Mare de Déu de Gràcia, Maó.

PRESENTACIÓ

L'Educació, un compromís de tots

Ja al primer document-manifest del Moviment de Renovació Pedagògica de Menorca, titulat "Per una escola pública i de qualitat" (1986) definíem així l'àmbit de la tasca educativa:

"...creim necessari establir que l'escola és tan sols un més dels elements que conformen el procés educatiu. Podríem així assenyalar aquests quatre elements educatius: escola, família, institucions i mitjans de comunicació. I no necessàriament per aquest ordre."

I és que en aquests moments de canvi, on s'han despert dubtes i fins i tot recels, és bo recordar d'on venim i què pretenem.

Cal així que quedi ben clara una premissa fonamental: no només els ensenyants ens veim immersos en el procés de reforma. La comunitat educativa, les institucions, la societat en general, han d'enfrontar el canvi com un repte col·lectiu. Tots en som participants i tots en serem responsables del seu èxit o fracàs. Perquè en definitiva una millora educativa és la llavor de les millores socials. I de fet, com deiem ja fa deu anys, l'educació és cosa de tots!

Horari General

HORA I (9 a 10'30 h.)
DE DILLUNS A DIVENDRES
I-A Interpretant els sediments: el registre estratigràfic de Menorca (E.S.O.) Toni Obrador
I-B L'avaluació dels aprenentatges a primària Juli Palou
I-C Espot publicitari i discurs televisiu (general) Nacho Martin
I-D La literatura menorquina al cicle inicial de l'ESO: propostes didàctiques Josefina Salord Ripoll Maite Salord Ripoll
I-E La comunicació (adults) Francesc X. Grande Crespo
I-F Construir l'escrit: el procés d'ensenyament-aprenentatge de la llengua escrita (educació primària i ESO) Pere Alzina
I-G Tècniques d'expressió oral (general) Esteve Ferrer
I-H Recursos corporals per a l'escola (infantil i primària) Pere Godall i Castell
I-I Projectes de treball (infantil i 1r. cicle de primària) Montserrat Fons
I-J Les etapes de la vida i els seus textos (general) Joaquim Jubert

HORA II (11 a 13 h.)

I-A Aquest curset té horari de tot el matí, cada dia, de 9 a 13 h.

CURSETS d'1, 2 o 3 dies

TALLERS DE DILLUNS A DIJOURS

II-A
Els meus amics, el meu jardí
(Dilluns, dimarts)
Mari Cabrisas

T-A
Iniciació musical
en l'educació infantil
Elisenda Martí

II-B
Ecoltura (dilluns, dimarts, dimecres)
David Sempan

T-B
Antigimnàstica
Josefina Rodríguez

II-C
Decideix (dimecres, dijous)
Mari Cabrisas / Rosa Tutzó

II-D
¿Som els mestres més neuròtics que el
conjunt de la població? (dijous)
C. Jubert

T-C
De jugar a créixer a créixer jugant
Gerard Agustin

II-E
Educació medioambiental
Dilluns: activitats dins l'aula
Dimarts: sortida
GOB

T-D
Massatge infantil
Mercè Simón

II-F
Visita al Museu de Menorca (dilluns)
Li. Plantalamor

T-E
Foniatría
Pere Godall

II-G
Recorregut històric i cultural
pel centre de Maó (dimecres, dijous)
A. Murillo

DIVENDRES

Conferència (11 a 13 h.)
L'educació, un compromís de tots

ASSEMBLEA ESCOLA D'ESTIU (13 a 14 h.)

Piscolabis

Programes dels curssets

I-A INTERPRETANT ELS SEDIMENTS: EL REGISTRE ESTRATIGRÀFIC DE MENORCA

OBJECTIUS

És un curs pràctic de camp en què a partir de l'estudi dels sediments i les roques sedimentàries s'intentarà reconstruir part del registre estratigràfic local. Aplicarem els principis fonamentals de l'Estratigrafia (horizontalitat original, continuïtat lateral, superposició, actualisme, etc.)

CONTINGUT

- Estudi de sediments i roques sedimentàries.
- Hi ha roques al carrer? Itinerari urbà per la ciutat de Maó.
- Estratificació, laminació i criteris de polaritat.
- Els estrats: arxius de la història de la Terra.
- L'ordenació dels estrats: continuïtat i discontinuïtat.
- Hi ha roques volcàniques i granítiques a Menorca?
- Recursos didàctics per estudiar les roques de Menorca.

OBSERVACIONS

Les sortides es faran en cotxes particulars.

**E.S.O.
TONI OBRADOR**

I-B L'AVUACIÓ DELS APRENENTATGES A PRIMÀRIA

L'avaluació és una peça clau del dispositiu pedagògic. Replantejar-se els objectius de l'avaluació comporta, sense cap mena de dubte, qüestionar-se la manera d'ensenyar.

OBJECTIUS

- Reflexionar sobre les finalitats que pot tenir l'avaluació.
- Debatre sobre l'avaluació com a instrument al servei de l'aprenentatge.
- Conèixer instruments i exemples per a la regulació i l'autoregulació dels aprenentatges.

CONTINGUTS

- Finalitats de l'avaluació.
- L'avaluació diagnòstica.
- Instruments per dur a terme l'avaluació diagnòstica.
- L'autoregulació del procés d'ensenyament-aprenentatge: la implicació de l'alumnat en la seva pròpia avaluació i en la presa de decisions per a la gestió de les dificultats.
- Instruments per a una avaluació centrada en el procés.
- La interacció a l'aula: la conversa a l'aula com a instrument per ajudar a crear i a estructurar el coneixement.

EDUCACIÓ PRIMÀRIA
JULI PALOU

I-C ESPOT PUBLICITARI I DISCURS TELEVISIU

El curs pretén una iniciació a l'anàlisi de l'univers simbòlic del gènere publicitari televisiu i els seus valors hegemònics i del discurs televisiu com a factor central de la cultura occidental dels nostres dies.

GENERAL
NACHO MARTÍN

I-D LA LITERATURA MENORQUINA AL CICLE INICIAL DE L'ESO: PROPOSTES DIDÀCTIQUES

L'objectiu del curs és afavorir la presència real de la literatura, i més concretament la menorquina, dins els currículums de l'assignatura de llengua i literatura catalanes del cicle inicial de l'ESO. Es treballarà el material adreçat als alumnes —textos i propostes didàctiques de llengua i de literatura— i al professorat —objectius i bibliografia— al voltant dels tres temes triats per ser incorporats a cada una de les avaluacions: la Conquesta de Menorca, el Grup Il·lustrat Menorquí i el món popular com a tema.

CICLE INICIAL DE L'E.S.O.
JOSEFINA SALORD RIPOLL
MAITE SALORD RIPOLL

I-E LA COMUNICACIÓ

- 1- INTRODUCCIÓ: Objectius, expectatives d'assistents i formador.
Problemes de comunicació que més preocupen.
- 2- EL PERFIL COMUNICATIU DEL FORMADOR:
en relació a ell mateix, a l'alumne, el missatge i la situació.
- 3- LA COMUNICACIÓ I ELS MODELS DE COMUNICACIÓ
El formador orador
El formador empàtic
El formador transmissor
El formador estratega.
- 4- PROBLEMES DE COMUNICACIÓ AMB EL GRUP AULA.

ADULTS

FRANCESC X. GRANDE CRESPO

I-F CONSTRUIR L'ESCRIT: EL PROCÉS D'ENSENYAMENT-APRENTATGE DE LA LLENGUA ESCRITA.

La recerca actual en didàctica de la llengua ha canviat les concepcions sobre el que implica ensenyar a escriure. Les aportacions des de la lingüística textual, des de la psicologia (psicologia cognitiva, constructivisme) i des de la didàctica (el fillet com a protagonista de l'aprenentatge i l'enfocament comunicatiu de la llengua) han originat un canvi de la pràctica relacionada amb l'ensenyament-aprenentatge del text escrit.

Aprendre a escriure implica generar una activitat comunicativa i social més enllà del simple exercici escolar. Aprendre a escriure suposa una contínua reconstrucció del pensament. Aprendre a escriure implica generar actituds afectives vers el món de l'escrit.

Per aconseguir "escriptors" competents, capaços de manejar-se amb fluïdesa en el món de l'escrit, cal replantejar la pràctica escolar: cal treballar a partir de propostes de producció global (textos) amb finalitats explicitades i amb intenció comunicativa (escriure alguna cosa, amb alguna intenció, a algú)

CONTINGUTS

1. L'enfocament comunicatiu.
2. Crear contextos per aprendre a escriure.
3. Les activitats significatives d'escriptura: els al.lots i les al.lotes saben i nosaltres aprenem d'ells. Els fillets i les filletes, protagonistes del seu propi aprenentatge.
4. El que fa l'alumnat quan escriu. Anàlisi de produccions.
5. Característiques de la intervenció pedagògica.
6. Corregir a partir del que els fillets proposen: les graelles de correcció.

**Educació primària i ESO.
PERE ALZINA**

I-G TÈCNiques D'EXPRESSIÓ ORAL

- 1- Problemàtiques dels professors en l'expressió oral.
- 2- Estudi del caràcter promotor. La capacitat d'expressió:
 - a) La mirada
 - b) La parla
 - c) El gest
 - d) L'indument
- 3- La capacitat de contagi anímic. Consells pràctics.
- 4- La capacitat d'inspirar confiança.
- 5- L'elaboració d'una intervenció en públic. Tècniques pràctiques.
- 6- Exercicis d'improvització.

**GENERAL
ESTEVE FERRER**

I-H CURS: RECURSOS CORPORALS PER A L'ESCOLA

- El nostre cos: una unitat psíquica i física
- El moviment espontani com a moviment propi de cada individu
- Recursos d'observació: què i com observar el moviment corporal
- El fet quotidià com a punt de referència
- La postura, expressió externa de l'estat intern
- La respiració com a moviment vital observable
- La dinàmica infantil i la dinàmica adulta: característiques generals
- La salut: una assignatura escolar per desenvolupar.

La finalitat d'aquest curs és la de dotar els mestres de recursos per a una millor comprensió del cos, tant físic com psíquic, tant del propi mestre com de l'alumne.

És vàlid per a qualsevol docent, però especialment útil per als mestres d'Infantil i de Primària.

**EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA
PERE GODALL I CASTELL**

I-I ELS PROJECTES DE TREBALL I L'ENSENYAMENT-APRENENTATGE DE LA LECTURA I L'ESCRITURA

OBJECTIU:

Exemplificar com els nens i nenes de Parvulari i primer curs de Primària aprenen a llegir i a escriure fent servir el text escrit en contextos reals.

CONTINGUT:

Anàlisi de les situacions d'ús de la lectura i l'escriptura a cada una de les fases del treball de projectes globalitzats:

- 1a. fase: Tria i definició del projecte
- 2a. fase: Planificació
- 3a. fase: Desenvolupament de les accions
- 4a. fase: Avaluació

MONTSERRAT FONS ESTEVE

I-J LES EDATS DE LA VIDA I ELS SEUS TEXTOS.

Al llarg de la vida d'algunes persones, la lectura ha constituït un eficaç mitjà per combatre la por (inconscient) a la soledat i a la llibertat. Algunes vegades —nombroses, contades i recordades—, el plaer de la lectura s'ha confós amb el plaer de viure. A més a més, laboriosament però, algunes lectures han esdevingut un element decisiu i oportú per entendre's millor un mateix (tasca realment difícil, sinó impossible). Per entendre els altres (objectiu menys difícil d'aconseguir) i sobretot per orientar-se millor sobre el planeta i, més en concret, en la parcel·la geogràfica que trepitjam, la lectura resulta ser —a manca d'avis i de mestres— un mitjà absolutament recomanable, per imprescindible.

Si, a més a més de llegir, cada vegada més selectivament, des de lluny s'arrossega el costum (positiu i mal prou ponderat) de subratllar, en un llibre, aquelles frases i textos que et diuen alguna cosa de nou, d'important o, inclús, d'extraordinari, hom acaba disposant d'un petit tresor, guardat en la biblioteca personal i menys amenaçat de data de caducitat que el material de la memòria.

Així, doncs, "Els textos de la vida o la vida en els textos". Perquè llegirem i comentarem textos. Entenent per text quelcom més que una frase i menys que un capítol. Texts pouats del magatzem ple de pàgines subratllades i reclassificats o reagrupats en relació a les edats de la vida i els seus conflictes.

Però, també, un curs sobre "Els llibres per endur-se a una illa deserta" (a més a més, és clar, de la Bíblia i de les obres completes de Shakespeare). En definitiva, els llibres "que ha d'intentar llegir qui encara desitja llegir en aquest moment de la història".

J.JUBERT GRUART

II-A “ELS MEUS AMICS EL MEU JARDÍ”

(Dimecres i dijous)

Prevenió inespecífica de les drogodependències a l'escola per a alumnes de 6 a 11 anys.

“ELS MEUS AMICS EL MEU JARDÍ”

Prevenió inespecífica de les drogodependències a l'escola.

Programa destinat a contribuir al desenvolupament d'habilitats i estratègies que permetin una relació equilibrada i satisfactòria amb els altres i amb un mateix.

Adreçat a les edats de 6/11 anys.

Programa destinat a treballar l'eix transversal Educació per a la Salut.

És un programa preventiu que contempla aspectes fonamentals com l'autoestima.

- Les relacions interpersonals
- Les estratègies per a l'anàlisi i resolució de problemes.

A més de presentar el programa es comunicarà l'experiència de les mestres que durant el curs 95/96 l'han aplicat a una escola pública de Ciutadella.

MARIA CABRISAS PONS

II-B ECOLTURA

(Dilluns, dimarts i dimecres)

Caldrà una educació molt diferent a la que coneixem per fer front als reptes de sostenibilitat, harmonia amb al Natura i salut individual i col·lectiva.

Haurà de ser una educació basada en el reconeixement del valor intrínsec de cada individu, en l'aflorament i potenciació de les seves capacitats, en el descobriment i facilitació de vocacions, en el servei a la comunitat i en el coneixement i el respecte per un mateix, pels altres i per l'entorn.

Pels camins del PENSAMENT, l'ECOLOGIA, la COMUNITAT i la SALUT, pretenen aportar als professionals de l'Educació que hagin copsat totalment o parcialment la problemàtica aquí suggerida, eines de treball i una visió de conjunt esperançadora, capaces de resituar la seva noble tasca social en la funció transcendent que correspon a la veritable Educació, la que a hores d'ara resulta ja indispensable per anar amb harmonia amb el planeta cap al Segle XXI.

DAVID SEMPAN

II-C "DECIDEIX"

(Dilluns i dimarts)

Prevenió específica de les drogodependències a l'escola per a alumnes de 12 a 16 anys.

"DECIDEIX"

La prevenió específica de les drogodependències dins l'àmbit escolar. Informació sobre les drogues i els seus efectes sobre l'organisme i el comportament

Classificació de les drogues

Dinàmica del consum i addicció a les drogues

Ensenyar a decidir

Psicologia de l'adolescent

MARIA CABRISAS I ROSA TUTZÓ

II-D SOM ELS MESTRES MÉS NEURÒTICS QUE EL CONJUNT DE LA POBLACIÓ?

(Dijous)

Conferència a càrrec del Sr. **J. JUBERT**

II-E EDUCACIÓ MEDIOAMBIENTAL

(Dilluns i dimarts)

Realització de dos tallers didàctics, relacionats amb les cadenes alimentàries i el concepte d'ecosistema: anàlisi d'egegròpiles i el joc de la cadena tròfica.

SORTIDA

* El viatge d'una bossa de fems.

Consisteix a realitzar una visita a la planta de compost. Prèviament el responsable del curs informarà els alumnes del tema a tractar i el lloc de la sortida. És molt important incidir en el tema de consum innecessari.

GOB

**II-F VISITA AL MUSEU DE MENORCA,
ACOMPANYATS PER LLUÍS PLANTALAMOR**

**II-G RECORREGUT PER CARRERS, EDIFICIS PÚBLICS, CASES
SENYORIALS... DE MAÓ, ACOMPANYATS PER ANDREU MURILLO**

Tallers

T-A. INICIACIÓ MUSICAL EN L'EDUCACIÓ INFANTIL (0-6 ANYS).

DESTINATARIS:

Professors de música i mestres de parvulari.

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT.

- Que l'educació musical no sigui una finalitat en ella mateixa, sinó un camí per a desenvolupar les possibilitats creatives de cada nen i la seva pròpia personalitat.
- Que el professor de música conegui els mitjans sensorials i intel·lectuals de l'activitat musical a fi de desenvolupar al màxim el potencial de l'infant.
- Que l'activitat proposada provoqui al nen la mateixa atenció i esforç.
- Que l'alumne estimi cada instant del seu treball, valorant-li sempre més el seu esforç i no el resultat obtingut.
- Que les activitats musicals estimulin l'oïda, centre vital i psico-fisiològic de la persona.

TEMÀTICA

Els elements de la música.

- So
- Ritme
- Melodia
- Harmonia
- Forma

Matèries complementàries.

- Cançó
- Tècnica vocal
- Instruments
- Dansa
- Audició
- Psicomotricitat

MÈTODE DE TREBALL

Basat en les directrius del Mètode de Formació Musical MARTENOT, i amb el recolzament d'altres metodologies actives tals com Wilems, Dalcroze i Kodaly. Finalment hi ha el resultat de les nostres pròpies experiències, desenvolupant primer la sensorialitat de la persona per anar progressivament cap a la part més conscient i intel·lectual.

Metodologia sensorial: escoltar, imitar, reconèixer, reproduir i improvisar.

Metodologia conscient (a partir de 6 anys): el mateix procés que en la metodologia sensorial però utilitzant primer la pissarra i després el paper individual.

ELISENDA MARTÍ

T-B. ANTIGIMNÀSTICA.

- Consciència corporal, postural i energètica.
- Premisses bàsiques de mobilitzacions articulars.
- Estiraments generals i desbloquejos.
- Importància de la respiració. Respiració conscient.
- Iniciació a les tècniques de relaxació.
- Concentració: el poder del pensament.

JOSEFINA RODRÍGUEZ.

T-C. DE JUGANT A CRÉIXER A CRÉIXER JUGANT.

A. Objectius.

- Analitzar el món del joc des d'una visió crítica i globalitzadora, com a eina d'intervenció educativa en el món de l'escola.
- Adonar-se de la importància del joc en el desenvolupament de l'infant, com a àmbit de creixement i recerca d'identitat i valors.
- Analitzar el paper de l'adult en el joc de l'infant.
- Afavorir, des de la reflexió i expressió de la pròpia experiència, el diàleg i l'intercanvi entre els participants.

B. Continguts.

- Evolució del concepte de joc. Caracterització del joc des d'una visió descriptiva i integradora.
- Contribució del joc al desenvolupament de les diferents dimensions de la persona. Evolució del joc a les diferents edats.

- Observació, anàlisi i possibilitats del joc en la intervenció educativa en l'àmbit de l'escola.
- El paper de l'adult en el joc de l'infant.
- La intervenció educativa en el joc com a recurs psicopedagògic.
- Joc, globalització i interdisciplinarietat.

GERARD AGUSTÍN I COMPANYY

T-D. MASSATGE INFANTIL.

per escoltar, comprendre, respectar i estimar els infants

- Teoria i pràctica del Massatge Infantil
- Necessitats dels infants
- Necessitats especials
- Tècniques de relaxació
- Música, cançons i jocs per al Massatge Infantil
- Conscienciar i sensibilitzar com vivim els adults a través de la pell i de la nostra infància
- Implicació i treball personal

Cal dur: Roba còmoda

Tovallola i manta petita o sac

Nin o nina de mida d'un bebé

**EDUCACIÓ INFANTIL
MERCÈ SIMÓN I MONT**

T-E. FONIATRIA.

La comunicació parlada és un aspecte bàsic per a l'educador. La proposta que s'ofereix pretén ajudar a descobrir les possibilitats de cada persona, ampliar-les i millorar-les.

OBJECTIUS.

- Prendre consciència del funcionament de l'aparell respiratori.
- Utilitzar l'aire adequadament per a la correcta emissió vocal.
- Actitud corporal adequada.
- Articulació: Agilitat musculatura facial.
Desimboltura de la llengua.

CONTINGUTS

Treball corporal:

- Estimular respiració
- Prendre consciència de la pròpia postura
- L'aire que em surt és el productor de la veu
- Gest i veu
- Ressonàncies
- Articulació

Per als interessats: Cal portar roba còmoda i una estora o tovallola gran per estirar-se a terra.

PERE GODALL

XIX Escola per a Ensenyants - 1996

Maó, del 26 al 30 d'agost

LLINATGES _____ NOM _____

DOMICILI _____ POBLACIÓ _____ TEL. _____

CENTRE DE TREBALL _____ POBLACIÓ _____

TIPUS DE CENTRE: PÚBLIC PRIVAT

FEINA QUE HI FAS _____ NIVELL _____

ATURAT

ES MATRICULA A

HORA I

(posau nombre clau)

HORA II

DEMANA GUARDERIA PER A _____ INFANTS TOTS ELS DIES _____
ALGUNS DIES _____

ETS AFILIAT AL MOVIMENT DE RENOVACIÓ PEDAGÒGICA? SÍ NO

ESTUDIS REALITZATS

☐ MAGISTERI	☐ BATXILLERAT	☐ PUERICULTURA
☐ MESTRE DE CATALÀ	☐ LLICENCIAT	☐ ALTRES ESTUDIS

QUANTS ANYS FA QUE PARTICIPES A L'ESCOLA D'ESTIU? _____